

kultur og medier

Nyhetsleder
Tor Olav Mørseth
 tlf. 55 21 48 13 – epost: kultur@bt.no

Klangfarger mellom lys og mørke

● konsert **klassisk**

Bergen Filharmoniske Orkester
 Bjarne Engeset, dirigent
 Ann-Helen Moen, sopran
 Hege Høisæter, mezzosopran
 Tom Erik Lie, baryton
 Grieghallen

Symfoniske diktverk

JUBILANTENE Geirr Tveitt og Olav H. Hauge er i sentrum på BFOs konsert fredag kveld. Konserten åpner med Geirr Tveitts «Solgud-symfonien», og dens røtter i ballettmusikken til «Baldurs draumar» er hørbare.

I dette ligger også noe av paradokset med Tveitts musikk. Den beskrives ofte som en klang av det norske, men sporene av europeisk musikkhistorie, og da særlig fransk og russisk, er der hele tiden. I tillegg høres tradisjonen av romantikkens symfoniske dikt. Det er fortellende musikk; en klingende historie, og det er dramatisk. Historien om Baldur leder likevel til en lysets klang. Mot slutten av verket er det som om vi hører lyden av forløsning.

DA ER DET NOE helt annet med Glenn Erik Hauglands «... og holt læt sæld sjels gal», som blir urfremført under konserten. Her ligger et mørkt skjær over det hele. Hauglands verk er også et portrett, eller snarere en fortolkning, av Olav H. Hauge, og det både av diktverk og mannen. Gjennom bruken av dagboktekster i tillegg til poesien, får vi høre et psykologisk portrett av en plaget sjel. Men musikken – og ikke minst de mange stemmene – løfter likevel portrettet ut av det private.

Det er snarere en fortolkning av et eksistensielt mørke vi får høre. I musikken høres ekko av ekspresjonismen, muligens den stilretning i det tjueende århundret som klarest vrent menneskesinnet ut og ga det lydlige karakter. Og her oppstår det kontraster til de tveittske klangene.

KONSERTEN BLIR avsluttet med Geirr Tveitts «Suite nr. 4, Brudlaupssuiten» fra «Hundred folketonar frao Hardanger». Suiten består av femten korte satser, og igjen fortelles en historie. Personlig foretrekker jeg at det er større rom for fortolkning. I disse korte satsene er det nærmeste bestemt hva vi skal se for oss mens musikken klinger. Men den kanskje viktigste dimensjonen i Tveitts musikk kommer likevel klart frem; hans mesterverk over instrumentasjon og bruken av klangfarger. Og nettopp i klangene viser konserten at Vestlandets komponister er i dialog med verden der ute. I en musikk som overskrider det personlige og det lokale.

ERIK STEINSGOG

Stor suksess for små filmfans

KJEMPEPOP: Vanessa Anne Hudgens og Zac Efron i en scene fra «High School Musical 3», som er så pop at hele fire kinosaler må tas i bruk på Bergen Kino.

Malin Marie Landaas er overbevist om at «High School Musical 3» blir den gøyeste filmen hun kommer til å se. Noen gang.

ASTRID KOLBJØRNSEN
 KNUT LANGELAND
 ØRJAN DEISZ (foto)

astrid.kolbjørnsen@bt.no

Malin Marie gløder av rødkinnet forventning der hun står i foajeen i Konsertpaleet. Rundt henne er det pyntet med glitter og ballonger og plakater av heltene fra «High School Musical 3».

Malin Marie kan navnene på alle. På rams. Både karakternavnene og skuespillernes egentlige navn. Ekte cheerleaders fra Åsane Seahawks gir de unge kinogjengerne en smak av videregående på amerikansk. Malin Marie smiler litt stolt og litt sjenert av oppmerksomheten når det er hennes tur til å prøve seg som cheerleaderstjerne.

I går fylte Malin Marie ti år.

Bursdagsbesøket var flyttet fra stuen hjemme til KP1. Anledningen var premieren på filmen «High School Musical 3». Mamma og pappa hadde invitert alle Malin Maries 15 klassevenninner med på film. Det ble en skikkelig overraskelse for bursdagsbarnet.

– Og kjempegøy. Fordi jeg liker å se på «High School Musical»-filmene. Det skjer alltid veldig mye spennende i filmene, sier Malin Marie, mens plastposen med konvolutter og presanger fylles opp.
 – Men hvor er guttene i klassen?
 – Nei, de skulle i et annet bursdagsbesøk. Dessuten er dette en jentefilm.

Nesten 2000 på premieren

Kjønnsfordelingen i Konsertpaleet denne fredags ettermiddagen gir Malin Marie rett. I køen inn i kinosalen er det helst fletter og hestehaler å se bak bøttene med popcorn.

Kø var det også da «High School Musical 3» ble lagt ut for salg mandag. Premierebillettene ble revet

■ fakta

- De tre High School Musical-filmene handler om livet for en tenåringsgruppe på skolen Twin-kle Eyes i USA.
- Hovedpersonene er basketstjernen Troy og elitestudenten Gabriella som blir forelsket i hverandre.
- Den første HSM-filmen ble produsert for TV i 2006. Den er sett av over 260 millioner verden over.
- Den andre HSM-filmen er også laget for fjernsyn. Til sammen er det solgt 251.000 DVD-er i Norge av disse to filmene.
- Suksessen har ført til salg av produkter som klær, dataspill og dukker. Det er forventet at salget av spinoff-produktene vil ha en verdi på 150 milliarder kroner i 2008.

bort. Det er bare «Harry Potter» og «Ringenes Herre» som slår dette forhåndssalget.

– Vi var veldig usikre på hvor stor interessen for «High School Musical 3» egentlig ville være, men da vi så køen foran luken mandag formiddag, skjønte vi hvilken vei dette ville gå, sier markedsjef Elisabeth Halvorsen ved Bergen Kino.

Fleire saler måtte oppdrives for å ta unna trøkket:

– Nå viser vi filmen i KP1. I tillegg setter vi den opp i tre saler i Magnus Barfot. 1982 billetter er solgt til premieren, og totalt er det solgt 3800 billetter til filmen. Vi har ikke statistikk på forhåndssalget til «Harry Potter» og Ringenes Herre-filmene, men det lå på rundt 5000 billetter. «High School Musical» rykker med andre ord inn på en solid tredje plass, sier Halvorsen.

Neppe ny «Mamma Mia»

– Aner dere en ny musikalsuksess à la «Mamma Mia»?